

Ingediend via www.internetconsultatie.nl

Ministerie van Justitie en Veiligheid

t.a.v. de heer F.M. Weerwind

Vereniging Sociale Advocatuur Nederland (VSAN)

telefoonnummer: 010.4044091 of 06.19955790

e-mail: info@vsanadvocaten.nl

Rotterdam, 28 januari 2022

Betreft: Besluit aanpassing vergoedingen rechtsbijstandverleners en mediators

Geachte minister,

Op 14 december 2021 is de internetconsultatie Besluit aanpassing vergoedingen rechtsbijstandverleners en mediators gepubliceerd.

Hierbij stuur ik u de reactie van het bestuur van de Vereniging Sociale Advocatuur Nederland op dit besluit.

Met vriendelijke groet, namens de VSAN,

A handwritten signature in red ink, which appears to read 'R. Scheltes', is written over a long, thin red horizontal line that serves as a signature line.

Rogier Scheltes

Reactie VSAN op Besluit aanpassing vergoedingen rechtsbijstandverleners en mediators

De VSAN, de vereniging van sociaal advocaten in Nederland, heeft kennisgenomen van het ontwerpbesluit dat tot doel heeft om de vergoedingen voor rechtsbijstandverleners en mediators die werkzaam zijn in het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand op grond van de Wet op de rechtsbijstand te verbeteren. Uitgangspunt bij de aanpassing van dit besluit zijn de aanbevelingen van de *Commissie evaluatie puntentoekenning gefinancierde rechtsbijstand* (hierna: *commissie Van der Meer*) neergelegd in het rapport *Andere Tijden* van oktober 2017.

De VSAN heeft met tevredenheid geconstateerd dat eindelijk gehoor is gegeven aan de oproep om de vergoedingen voor de sociaal advocatuur te verbeteren in overeenstemming met de bevindingen van de commissie Van der Meer. Daarvoor was veel druk nodig op de vorige minister voor Rechtsbescherming. Die is uiteindelijk gezwicht voor de aanhoudende druk van de nieuwgekozen Tweede Kamer, in het bijzonder door de moties van Klaver/Ploumen en Van Nispen/Azarkan in april en mei 2021.

De aanpassing van de vergoedingen voor rechtsbijstandverleners is gegoten in de wijziging van het *Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000* (hierna: *Bvr*) en het *Besluit toevoeging mediation*. De VSAN beperkt zich in dit commentaar tot de voorgestelde wijzigingen van het Bvr.

Vooropgesteld wordt dat de wijzigingen betrekking hebben op de situatie zoals deze is onderzocht door de commissie Van der Meer, gebaseerd op kengetallen uit 2015. Dat is inmiddels zes tot zeven jaar geleden. Sindsdien is wet- en regelgeving gewijzigd en kan veilig worden gesteld dat de bevindingen van de commissie Van der Meer niet meer actueel zijn. De VSAN pleit ervoor dat zo snel mogelijk op basis van actuele cijfers een nadere herziening van het puntenaantal zal worden doorgevoerd. Een periodieke evaluatie van de cijfers – ooit een voornemen uit de jaren 90 van de vorige eeuw na het verschijnen van het rapport van de commissie Maan – heeft tot 2017 niet plaatsgevonden. Uit de praktijk van de sociaal advocatuur blijkt dat dat wel noodzakelijk was en is. De commissie Van der Meer deed de aanbeveling om eens per drie jaar een beoordeling plaats te laten vinden, zodat “majeure wijzingen” in het stelsel die van invloed zijn op de tijdsbesteding door advocaten, worden betrokken in de puntentoekenning.

Het *Besluit aanpassing vergoedingen rechtsbijstandverleners en mediators* voorziet in een wijziging van de punten per soort zaak vanaf 1 juli 2022, nadat met een tijdelijke maatregel deze punten vanaf 1 januari 2022 al zijn opgehoogd. Op het gebied van personen en familierecht, voorheen gemiddeld 8 punten, wordt nu gemiddeld ruim 11 punten toegekend. Bij het asiel- en vreemdelingenrecht is het gemiddelde van 6 punten ongeveer gelijk gebleven. In het strafrecht is het puntengemiddelde van ruim 4 punten naar 6 punten verhoogd. In de sociale zekerheid is sprake van een verhoging van gemiddeld 8 punten naar gemiddeld 10 punten. In het civiel recht gaat het gemiddelde van 10 punten naar 16 punten. Het arbeidsrecht wordt opgewaardeerd van gemiddeld 10 punten naar 19 punten. Het huurrecht gaat van gemiddeld 9 punten naar gemiddeld 17 punten.

Dit lijkt een sterke verhoging, al vallen deze gemiddelden in een aantal gevallen hoger uit door een enkele zaaksoort die veel meer punten oplevert. De nieuwe cijfers zijn gebaseerd op werkelijk

geschreven uren en illustreren daarmee zeer duidelijk dat het aantal punten per rechtsgebied in de voorgaande decennia sterk is achtergebleven bij de werkelijkheid.

Bovendien is met de verhoging van het aantal punten de vergoeding per punt weer verlaagd. De tijdelijke verhoging van ruim € 10,00 per punt, ingegaan op 1 januari 2020 is per 31 december 2021 weer ongedaan gemaakt. De indexering die sinds januari 2019 weer is toegepast, heeft er toe geleid dat in 2022 sprake is van een puntvergoeding van € 119,40. Ten opzichte van 2011, toen de indexering voor de puntvergoeding werd afgeschaft, is dit een verhoging van een magere 6%. De VSAN pleit er dan ook voor dat de puntvergoeding met terugwerkende kracht wordt geïndexeerd vanaf 2011, zodat in 2022 een puntvergoeding van € 136,17 in plaats van € 119,40 aan de orde is.

De voorgenomen wijzigingen van het Bvr zien op een nieuwe bijlage met een verhoging van het aantal punten per rechtsgebied. In de eerste plaats ziet de VSAN het als een gemiste kans dat in de bijlage nog steeds omschrijvingen staan die volgens de huidige regelgeving niet meer bestaan. Zo wordt bij het arbeidsrecht als A17 (*Kennelijk onredelijk ontslag*) vermeld, terwijl dit sinds 2015 al geen begrip meer is. Bij het huurrecht wordt als A26 *Wet huurprijzen woonruimte* vermeld, die eveneens al jaren geleden buiten werking is.

Verder valt uit de bijlage op te maken dat de civielrechtelijke rechtsgebieden relatief meer punten krijgen dan de bestuursrechtelijke en strafrechtelijke rechtsgebieden. De gemiddelde verhogingen zijn hierboven beschreven. Voorts wordt de zittingstoeslag van 2 naar 2,5 punt verhoogd en wordt de drempel waarbij een verhoging van het aantal punten voor een advieszaak van 6 naar 7 uur verhoogd. De VSAN betreurt deze drempelverhoging, maar kan zich wel verenigen met het feit dat, als de hogere drempel eenmaal is genomen, geen 8, maar 10 punten aan de advieszaak worden toegekend.

De verlaging van de drempel voor de aanvullende vergoeding voor bewerkelijke civiele bestuursrechtelijke procedures en advieszaken is naar de mening van de VSAN terecht. De verlaging van de grens van drie keer naar twee keer het aantal punten van de zaak voorkomt inderdaad een enorm gat tussen de gewone vergoeding en het aantal uren dat moet worden besteed voordat een aanvullende vergoeding kan worden toegekend. De VSAN betreurt echter dat er nog steeds een aanzienlijke drempel is voor dat een toeslag kan worden verkregen. De commissie Van der Meer had daarvoor een meer glijdende schaal voor ogen. Het is de VSAN nog steeds een raadsel waarom een grote drempel van een verdubbeling van het aantal uren wordt gehanteerd als kan worden aangetoond dat er meer uren worden besteed dan voor een zaak forfaitair wordt toegekend. Het opzetten van een fijnmaziger systeem had met deze herziening van de bijlage voor de hand gelegen.

De VSAN vindt het een goede zaak dat de eenheid om reistijdvergoeding toe te kennen van 60 km naar 50 km is teruggebracht. Wel acht de VSAN het een gemiste kans om niet tegelijk de archaische vergoeding voor de reiskosten van € 0,09 per kilometer op te trekken naar het fiscaal gebruikelijke bedrag van € 0,19 per kilometer. Ook dan is nog steeds sprake van een te lage kilometervergoeding, maar in ieder geval wordt aangesloten bij een veel gehanteerde vergoeding.

Het bestuur van de VSAN